

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.4.3.13>

OKREŚLENIE ROLI I MIEJSCA GWARDII NARODOWEJ UKRAINY W ZAPEWNIENIU OCHRONY I BEZPIECZEŃSTWA WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI

Svitlana Khominich

sędzia

Saksahańskiego Sądu Rejonowego (Krivoy Rog, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0002-7393-4539

khominich_s@gmail.com

Adnotacja. Artykuł określa rolę i miejsce Gwardii Narodowej Ukrainy w zapewnieniu ochrony i bezpieczeństwa wymiaru sprawiedliwości. Scharakteryzowano status administracyjno-prawny Gwardii Narodowej Ukrainy, który reprezentuje pozycję organizacyjną Gwardii Narodowej Ukrainy w systemie organów upoważnionych do zapewnienia ochrony i bezpieczeństwa w sądach, a także zestaw praw i obowiązków żołnierzy Gwardii Narodowej Ukrainy, ich uprawnień, specjalnych obowiązków; dodatkowe prawa, gwarancje bezpieczeństwa osobistego i bezpieczeństwa członków ich rodzin. Ustalono, że Gwardia Narodowa Ukrainy tymczasowo, na okres przed rozpoczęciem wykonywania w pełnym zakresie uprawnień służby ochronnej sądowej, upoważniona jest do utrzymania porządku publicznego w sądzie.

Słowa kluczowe: Gwardia Narodowa Ukrainy, ochrona i bezpieczeństwo wymiaru sprawiedliwości, status administracyjno-prawny, żołnierze, gwarancje bezpieczeństwa osobistego, służba ochronnej sądowej, porządek publiczny i bezpieczeństwo w sądzie, przejawy braku szacunku dla sądu.

DETERMINATION OF THE ROLE AND PLACE OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE IN ENSURING THE PROTECTION AND SECURITY OF JUSTICE

Svitlana Khominich

Judge

The Saksagan District Court (Kryvyi Rih, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-7393-4539

khominich_s@gmail.com

Abstract. The article defines the role and place of the National Guard of Ukraine in ensuring the protection and security of justice. The administrative and legal status of the National Guard of Ukraine is characterized, which represents the organizational position of the National Guard of Ukraine in the system of bodies authorized to ensure security and safety in courts, as well as the set of rights and responsibilities of servicemen of the National Guard of Ukraine, their powers and special responsibilities; additional rights; guarantees of personal safety and security of their family members. It is established that the National Guard of Ukraine is temporarily, for the period before the full implementation of the powers of the Judicial Protection Service, endowed with powers to maintain public order in court.

Keywords: National Guard of Ukraine, protection and security of justice, administrative and legal status, servicemen, guarantees of personal security, Judicial protection service, public order and security in court, contempt of court.

ВИЗНАЧЕННЯ РОЛІ Й МІСЦЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ОХОРОНИ ТА БЕЗПЕКИ ПРАВОСУДДЯ

Світлана Хомініч

суддя

Саксаганського районного суду (Кривий Ріг, Україна)

ORCID ID: 0000-0002-7393-4539

khominich_s@gmail.com

Анотація. У статті визначено роль і місце Національної гвардії України в забезпеченні охорони та безпеки правосуддя. Охарактеризований адміністративно-правовий статус Національної гвардії України, який представляє собою організаційне становище Національної гвардії України в системі органів, уповноважених на забезпечення охорони і безпеки в судах, а також сукупність прав та обов'язків військовослужбовців Національної гвардії України, їх повноважень, спеціальних обов'язків; додаткових прав; гарантій особистої безпеки і безпеки членів їх сімей. Встановлено, що Національна гвардія України тимчасово, на період до початку виконання в повному обсязі повноважень Служби судової охорони, наділена повноваженнями щодо підтримання громадського порядку в суді.

Ключові слова: Національна гвардія України, охорона та безпека правосуддя, адміністративно-правовий статус, військовослужбовці, гарантії особистої безпеки, Служба судової охорони, громадський порядок та безпека в суді, прояви неповаги до суду.

Обґрунтування вибору теми дослідження. Різноманітність цілей та функцій діяльності органів державної влади обумовлює поліваріативність завдань, які стоять перед державним управлінням, ключове з яких полягає у збереженні територіальної цілісності, суверенітету та забезпеченні ефективного функціонування державних безпекових інститутів.

Національна безпека України має законодавче визначення у якості захищеності державного суверенітету, територіальної цілісності, демократичного конституційного ладу та інших національних інтересів України від реальних та потенційних загроз (Про національну безпеку..., 2018). Із наведеного визначення стає зрозумілим, що ключові національні інтереси України полягають у незмінності основ конституційного ладу, суверенітету й територіальної цілісності як вкрай необхідних умов безпечного функціонування держави.

З метою реалізації безпекової функції державного управління утворено низку державних органів із правоохоронними функціями, одне з основоположних місць серед яких належить Національній гвардії України.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про Національну гвардію України» Національна гвардія України є військовим формуванням з правоохоронними функціями, що входить до системи Міністерства внутрішніх справ України і призначено для виконання завдань із захисту та охорони життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства і держави від кримінальних та інших протиправних посягань, охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки, а також у взаємодії з правоохоронними органами – із забезпечення державної безпеки і захисту державного кордону, припинення терористичної діяльності, діяльності незаконних воєнізованих або збройних формувань (груп), терористичних організацій, організованих груп та злочинних організацій (Про Національну гвардію України..., 2014).

З огляду на це, постає потреба у визначенні ролі й місця Національної гвардії України у забезпеченні охорони та безпеки правосуддя.

Стан дослідження. Адміністративно-правовий статус Національної гвардії України визначено об'єктом наукових досліджень у працях О.І. Безпалової, Д.О. Горбача, І.М. Дороніна, А.В. Жбанчика, І.Є. Марочкина, В.І. Московця, Н.В. Сібільової, Р.Я. Шай та ін. У той же час, визначення ролі й місця цього державного органу, наділеного правоохоронними функціями, щодо забезпечення охорони та безпеки правосуддя, потребують проведення подальших наукових розробок, з огляду на їх актуальність та своєчасність.

Мета дослідження полягає в тому, щоб на основі чинного адміністративного законодавства та практики його реалізації визначити роль і місце Національної гвардії України в системі державних органів, наділених функцією забезпечення охорони та безпеки правосуддя.

Виклад основних положень. З метою більш повного з'ясування ролі та місця Національної гвардії України в системі органів, діяльність яких спрямована на забезпечення охорони та безпеки правосуддя, пропонуємо коротко проаналізувати історію виникнення та розвитку зазначеного військового формування у деяких зарубіжних країнах.

Перші згадки про утворення підрозділів Національної гвардії припадають на липень 1789 року, коли за часів Великої французької буржуазної революції було утворено військові формування із статусом збройного цивільного ополчення.

Поряд із численними завданнями щодо забезпечення публічного порядку та безпеки, підрозділи Національної гвардії приймали участь у припиненні контрреволюційних повстань, найбільш відомим з яких вважається Вандейські війни (1793–1795 гг.), коли представники французької буржуазії та духовенства здійснили спробу організації соціального збройного конфлікту, спрямованого на розпалювання ворожнечі та насильницьку зміну державного устрою у Французькій республіці.

Починаючи з 1804 року, коли Наполеон Бонапарт проголосив себе Імператором й до революції 18 травня 1871 року Національна гвардія виконувала різноманітні правоохоронні функції, у якості допоміжної військової сили, а в серпні 1871 року після контрреволюційного придушення Паризької Комуни Національна гвардія була розпущена.

З плином часу підрозділи Національної гвардії в зарубіжних країнах зазнали значних змін, проте своє існування не припинили. У більшості сучасних держав існують спеціальні воєнізовані формування для забезпечення внутрішньополітичної безпеки держави і суспільства. Наприклад, у Франції з метою реалізації зазначених цілей утворено Національну жандармерію, в Італії – Корпус карабінерів, в Іспанії – Цивільну гвардію, в США і більшості латиноамериканських країн - Національну гвардію.

У США Національна гвардія створена в 1903 році і є військовим і правоохоронним інститутом виконавчої влади. Частина й підрозділи Національної гвардії резерву сухопутних військ і військово-повітряних сил США знаходяться у постійній бойовій готовності, базуючись у кожному штаті. Її формування підпорядковуються президенту США і губернаторам штатів. За рішенням президента формування Національної гвардії можуть перепідпорядковувати міністерствам армії і військово-повітряних сил. Зазначений правоохоронний інститут може застосовуватися як для підтримки армії в період збройних конфліктів, так і для виконання різних внутрішньодержавних завдань, зокрема для підтримки правопорядку при масових протестах.

В Італії функціонує Корпус карабінерів, який є елітним різновидом сухопутних військ і одночасно найчисленнішим корпусом сил громадської безпеки Італії. У 2011 році чисельність Корпусу досягла 112 тис. осіб. Основними завданнями карабінерів є охорона й відновлення громадського порядку, забезпечення безпеки громадян, попередження злочинів, розшук і затримання злочинців, надання допомоги населенню при стихійних лихах і т.д.

В Україні період з моменту створення Національної гвардії у 1991 році і до 2000 року, коли НГУ була розформована, продемонстрував, що український політикум та суспільство не змогли чітко визначити роль

та функції НГУ в рамках системи оборони держави. Більше того, НГУ часто розглядалась як потенційний силовий інструмент однієї з гілок влади, який може зруйнувати баланс сил в умовах загострення політичного протистояння. У 2007 році Президент України Віктор Ющенко пропонував відновити Національну гвардію як силове відомство, підпорядковане безпосередньо Президенту. Однак, тоді ця ініціатива не знайшла підтримки. Лише окупація Криму Росією та поширення російської агресії на Донбас актуалізували питання відтворення НГУ.

Утворення та функціонування підрозділів Національної гвардії в Україні у період з 1991–2000 рр., коли вищевказаний орган державної влади був розформований, яскраво продемонстрував неспроможність вищого керівництва країни визначитися з її адміністративно-правовим статусом та роллю у сфері забезпечення національної безпеки держави.

За справедливим твердженням Ф. Флурі та В. Бадрак, Національна гвардія часто розглядалась як потенційний силовий інструмент однієї з гілок влади, який може зруйнувати баланс сил в умовах загострення політичного протистояння. Ініціатива, висловлена у 2007 році президентом країни В. Ющенком щодо відновлення Національної гвардії як провідного силового відомства, наділеного правоохоронними функціями, не знайшла підтримки у представників законодавчої гілки влади й лише збройна агресія щодо України з боку РФ у 2014 році стала приводом для відновлення функціонування Національної гвардії України (Флурі, Бадрак, 2017).

Узагальнюючи досвід різних держав юридичною наукою, функції, що виконуються зазначеними військовими структурами із правоохоронними функціями зазвичай поділяються на кілька основних груп: поліцейські (сприяння поліції в боротьбі зі злочинністю), військові (боротьба з тероризмом, екстремізмом) та політичні, або інститутоутворюючі (придушення громадських заворушень).

Наявність подібних структур в державному механізмі різних країн світу обумовлено певними стандартами силового впливу демократичної держави на суспільство, в тому числі: неklasичним (гібридним) характером нових викликів національній безпеці; неприпустимістю застосування регулярної армії при вирішенні внутрішньополітичних загроз, придушення громадянських заворушень і масових заворушень, в яких задіяні широкі народні маси; переважно нелетальним характером більшості застосовуваних методів і засобів.

Аналіз функцій Національної гвардії України, закріплених у статті 2 Закону України «Про Національну гвардію України», дозволяє констатувати, що у переважній більшості випадків реалізація повноважень вищевказаного державного військового органу із правоохоронними функціями пов'язана із забезпеченням національної безпеки у різних сферах державного управління, однією з яких виступає правосуддя.

На теперішній час, зміст національної безпеки розкрито в численних наукових працях та нормативно-правових актах (Доронін, 2020: 320; Шай:, 2012: 10; Безпалова, 2014: 20; Москоvecь: 2011, 11; Марочкін, Сібільова та ін. 1996 :25).

Відтак, діяльність Національної гвардії України щодо забезпечення охорони та безпеки правосуддя безпосередньо пов'язана із забезпеченням національної безпеки у сфері охорони судової влади та цілком логічно передбачає необхідність характеристики елементів її адміністративно-правового статусу. Аналогічне судження висловлюють О.І. Безпалова й Д.О. Горбач, які поділяють думку автора щодо віднесення Національної гвардії України до особливого різновиду державних органів, наділених правоохоронними функціями та цілком влучно зазначають, що визначенню місця Національної гвардії України в системі суб'єктів реалізації правоохоронної функції держави потрібен передувати аналіз статусу цього органу у загальній системі органів держави (Горбач, 2017:34-35).

Нагадаємо, що поряд із Національною поліцією, Національна гвардія, відповідно до пункту 39 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про судоустрій і статус суддів», тимчасово на період до початку виконання у повному обсязі повноважень Служби судової охорони, наділена повноваженнями щодо підтримання громадського порядку в суді, припинення проявів неповаги до суду, а також охорону приміщень суду, органів та установ системи правосуддя, виконання функцій щодо державного забезпечення особистої безпеки суддів та членів їхніх сімей, працівників суду, забезпечення безпеки учасників судового процесу.

Також слід підкреслити, що відповідно до пункту 3-1 Розділу 8 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про Національну гвардію», Національна гвардія України тимчасово, до визначення на законодавчому рівні іншого суб'єкта виконання відповідних функцій, продовжує здійснювати:

- конвоювання осіб, узятих під варту та/або засуджених до позбавлення волі, до Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, апеляційних судів з розгляду цивільних і кримінальних справ, місцевих загальних судів, перелік яких визначається Міністром внутрішніх справ України, та відповідних установ виконання покарань, попереднього ув'язнення (крім гауптвахт) та ізоляторів тимчасового тримання, а також охорону їх у залі суду;

- конвоювання осіб, узятих під варту та/або засуджених до позбавлення волі під час їх екстрадиції;

- участь у розшуку, переслідуванні і затриманні осіб, взятих під варту, осіб, засуджених до позбавлення волі або арешту, які втекли з-під варту (Про Національну гвардію..., 2014). Причому, виконання зазначених функцій у період дії воєнного стану, передбачає організаційне підпорядкування військових частин Національної гвардії Міністрові внутрішніх справ.

У світлі проаналізованої норми викликає здивування положення статті 6-1 коментованого законодавчого акту, відповідно до якої Національна гвардія на період дії воєнного стану підпорядковується Міністерству оборони України. Уявляється, що права невизначеність щодо організаційного підпорядкування

Національної гвардії не сприятиме повноцінній реалізації положень Концепції розвитку Національної гвардії на період до 2020 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 лютого 2017 р. № 100-р, відповідно до якої удосконалення правових засад функціонування Національної гвардії виступає пріоритетним напрямком реформування зазначеного безпекового відомства й чинить безпосередній вплив на підвищення рівня ефективності виконання нею своїх функцій у сфері забезпечення безпеки правосуддя (Про схвалення Концепції розвитку Національної гвардії..., 2017).

Відтак, вважаємо, що норма, передбачена статтею 6-1 Закону України «Про Національну гвардію» має бути скасована. Зазначена законодавча вимога обґрунтовується тим, що відповідно до статті 6 Закону України «Про Раду національної безпеки і оборони», Міністр внутрішніх справ організаційно входить до складу РНБО – координаційного органу з питань національної безпеки і оборони при Президентові України, однією з функцій якого у період дії воєнного стану є координація та здійснення контролю за діяльністю органів виконавчої влади у сфері національної безпеки і оборони та при виникненні кризових ситуацій, що загрожують національній безпеці України (Про Раду національної безпеки і оборони..., 1998).

Подальші спроби законодавчого врегулювання організаційно-правового статусу Національної гвардії та визначення її місця серед органів, діяльність яких спрямована на забезпечення охорони та безпеки правосуддя, набули вираження у проєкті Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо виконання функцій з конвоювання», зареєстрованому у Верховній Раді України 13.10.2020 за № 4214 (скорочено – Проєкт № 4214) (Проєкт Закону України..., 2020). Головна мета розроблення вказаного документу полягає у розширенні повноважень Національної гвардії та Національної поліції у сфері здійснення конвоювання.

З одного боку, намагання законодавця розширити коло повноважень вищевказаних державних органів виглядає цілком обґрунтованим і логічним, оскільки зазначений напрямок забезпечення безпеки правосуддя, хоча й розглядається у якості перспективного напрямку діяльності Служби судової охорони [13], але не входить до її компетенції й, загалом, відповідає пункту 1 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, відповідно до якої конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених із установ попереднього ув'язнення до судів та охорона їх під час судових засідань, а також конвоювання їх у зворотному напрямку здійснюються військовими частинами та підрозділами Національної гвардії України та органами внутрішніх справ Міністерства внутрішніх справ України за місцем їх дислокації (Інструкція з організації конвоювання, 2015).

З іншого боку, відповідно до статті 160 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», повноваження щодо забезпечення безпеки учасників судового процесу закріплюються за Службою судової охорони. Фактично, має місце ситуація, коли одна правоохоронна функція у сфері забезпечення безпеки правосуддя знаходиться у компетенції двох державних органів, причому, прийняття вищевказаних законодавчих змін, за справедливим твердженням керівника Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України Світлани Тихонюк, суттєво ускладнить можливість належного законодавчого врегулювання зазначеного питання (Висновок на проєкт Закону України...).

Із вищенаведеним умовиводом погоджується й очільник Служби судової охорони В. Бондар, який стверджує, що «сьогодні судові охоронці, які охороняють судову установу, не є єдиними господарями в ній. Конвой, що доставляє до суду осіб, узятих під варту, або засуджених, має й окремий вхід, і окремі приміщення, доступу до яких ми не маємо. До того ж, у судових охоронців немає повноважень здійснювати перевірку або огляд осіб, які прибули до суду під конвоем» (В. Бондар: «Відповідати за безпеку судів має хтось один»...). Відтак, й дотепер триває проблема щодо визначення єдиного державного органу, до повноважень якого входить не тільки функція забезпечення безпеки учасників судового процесу у приміщеннях суду, але й здійснення конвоювання (доставляння) осіб, узятих під варту та/або засуджених до арешту, позбавлення волі на певний строк або довічного позбавлення волі, у тому числі під час їх екстрадиції.

Уявляється, що вказаний напрямок службової діяльності повинен знаходитись виключно у компетенції Служби судової охорони – державного органу, підзвітного Вищій раді правосуддя та підконтрольного Державній судовій адміністрації України й безпосередньо утвореного з метою організації та здійснення охорони та безпеки правосуддя.

На підтвердження зазначеного висновку свідчить проведений автором аналіз повноважень Національної гвардії України, широкий спектр яких включає права й обов'язки щодо виконання завдань із захисту та охорони життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства і держави від кримінальних та інших протиправних посягань, охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки, а також у взаємодії з правоохоронними органами - із забезпечення державної безпеки і захисту державного кордону, припинення терористичної діяльності, діяльності незаконних воєнізованих або збройних формувань (груп), терористичних організацій, організованих груп та злочинних організацій (Про Національну гвардію України, 2014).

У цьому контексті доволі абстрактними виглядають пропозиції А.В. Жбанчика, який пропонує наступні заходи, спрямовані на покращення взаємодії Національної гвардії України та Національної поліції: а) удосконалення законодавчої й нормативно-правової бази діяльності НГУ в питаннях співпраці її з підрозділами Національної поліції; б) оптимізація структури Національної гвардії України та реформування її системи управління; в) удосконалення на усіх рівнях взаємодії з органами, що виконують завдання у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку України (Жбанчик, 2016:28). На жаль, зазначений підхід до вирішення

окресленої проблематики позбавлений конкретики, між тим відсутність ефективної взаємодії суб'єктів забезпечення національної безпеки у сфері боротьби із злочинністю виступає в якості ключового негативного чинника, подолання якого, відповідно до Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року, сприятиме покращенню криміногенної обстановки в країні (Про схвалення Стратегії розвитку органів системи...).

Висновки. Підбиваючи підсумки, слід підкреслити, що необхідність та важливість налагодження дієвої співпраці суб'єктів забезпечення охорони та безпеки правосуддя обумовлюється потребою якнайшвидшої реалізації пріоритетних напрямів розвитку Служби судової охорони, визначених Стратегією розвитку Служби судової охорони до 2022 року, серед яких можна виділити наступні перспективні завдання:

- запровадження системи тактико-спеціальних навчань (тренувань) із Національною поліцією, Службою безпеки України, Національною гвардією України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій щодо відпрацювання взаємодії в умовах надзвичайних ситуацій (обставин) на об'єктах охорони;

- розроблення й узгодження зі Збройними Силами України, Міністерством внутрішніх справ України та Службою безпеки України (іншими взаємодіючими структурами) на місцях, в усіх територіальних управліннях Служби судової охорони планів заходів із забезпечення на об'єктах охорони режиму воєнного та надзвичайного стану, антитерористичних і протидиверсійних заходів (Про Звіт Голови Служби судової охорони...). Отже, актуальність та своєчасність питання щодо необхідності налагодження ефективної взаємодії між суб'єктами забезпечення охорони й безпеки правосуддя не викликає сумнівів, а Національна гвардія України, виходячи із змісту її компетенції, виконує в процесі забезпечення громадського порядку та безпеки в судах допоміжну функцію.

Зазначений факт обумовлюється специфікою завдань, які стоять перед підрозділами Національної гвардії України, основні з яких безпосередньо не пов'язані із забезпеченням охорони та безпеки правосуддя. Положення Законів України «Про судоустрій і статус суддів» (пункт 39 розділу 12), «Про Національну гвардію України» (пункт 3-1 розділу 8) засвідчують тимчасовий характер здійснення Національною гвардією України функцій щодо забезпечення охорони та безпеки правосуддя, однак, механізм взаємодії новоствореного суб'єкта забезпечення безпеки судової влади з Національною поліцією та Національною гвардією на рівні нормативно-правового забезпечення діяльності цих органів, не визначений, чим і обумовлюються авторські пропозиції щодо доповнення чинної Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, нормами, спрямованими на визначення механізму взаємодії Служби судової охорони, Національної поліції та Національної гвардії під час конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених із установ попереднього ув'язнення до судів та охорони їх під час судових засідань, а також конвоювання їх у зворотному напрямку.

Уявляється, що вказаний механізм повинен передбачати реалізацію напрямків взаємодії вищевказаних суб'єктів, зокрема: а) під час формування міжвідомчої комісії щодо прийняття судів для обслуговування; б) в процесі визначення порядку охорони обвинувачених (підсудних), засуджених безпосередньо в залі судових засідань; в) шляхом спільного визначення маршрутів конвоювання від спеціальних автомобілів до камер та залів судових засідань і у зворотному напрямку; г) під час здійснення заходів інженерно-технічного укріплення приміщень суду.

Роль та місце Національної гвардії України в забезпеченні охорони та безпеки правосуддя обумовлені її адміністративно-правовим статусом, який являє собою організаційне становище Національної гвардії України в системі органів, уповноважених на забезпечення охорони та безпеки в судах, а також сукупність прав та обов'язків військовослужбовців Національної гвардії України, їх повноважень, спеціальних обов'язків; додаткових прав; гарантій особистої безпеки і безпеки членів їх сімей тощо.

У той же час, не зважаючи на організаційні складності, обумовлені багатофункціональністю реалізації одним державним органом (Національною гвардією) повноважень у військовій галузі, а також у сфері правоохорони та державної безпеки, їх успішне виконання передбачає обов'язкову взаємодію з'єднань та військових частин (підрозділів) Національної гвардії з іншими військовими формуваннями та правоохоронними органами, чим і обумовлюється необхідність внесення змін до Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затвердженої спільним наказом МВС України, Мін'юсту, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, ДСА України, Генпрокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68.

Список використаних джерел:

1. Про національну безпеку: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. // Відомості Верховної Ради. – 2018. – № 31. – Ст. 241
2. Про Національну гвардію України: Закон України від 13.03.2014 № 876-VII. // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 17. – Ст. 594
3. Флурі Ф. Національна гвардія України: шляхи розвитку. [Електронний ресурс] / Ф. Флурі, В. Бадрак. – Женева – Київ: ФОП Лопатіна О. О., 2017. – 50 с. – Режим доступу: https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/The-National-Guard-of-Ukraine-Development-Options_ukr.pdf.
4. Доронін І.М. Національна безпека України в інформаційну епоху: теоретико-правове дослідження: дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.01 / Доронін Іван Михайлович. – Київ: Науково-дослідний інститут інформатики і права Національної академії правових наук, 2020. – 539 с.

5. Шай Р.Я. Правоохоронна функція правової держави: теоретико-практичний аспект: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / Р.Я. Шай. – Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2012. – 20 с.
6. Безпалова О.І. Компетенція органів внутрішніх справ України щодо реалізації правоохоронної функції держави / О.І. Безпалова // Журнал східноєвропейського права. – 2014. – № 5. – С. 17-26.
7. Москоvecь В.І. Поняття та значення правоохоронної функції держави / В.І. Москоvecь // Право і Безпека. – 2011. – № 2. – С. 7-11.
8. Марочкін І.Є. Організація судових та правоохоронних органів: навч. посіб. / І.Є. Марочкін, Н.В. Сібільова, О.Б. Зозулинський – Харків: Нац. юрид. акад. України, 1996. – 138 с.
9. Горбач Д.О. Адміністративно-правовий статус Національної гвардії України : монографія / Д.О. Горбач // за заг. ред. д-ра. юрид. наук, проф. О.І. Безпалової. – Харків: Харківський національний університет внутрішніх справ, 2017. – 288 с.
10. Про схвалення Концепції розвитку Національної гвардії на період до 2020 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 лютого 2017 р. № 100-р. // Офіційний вісник України. – 2017. – №17. – Ст. 497.
11. Про Раду національної безпеки і оборони: Закон України від 05.03.1998 № 183/98-ВР. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. № 35. – Ст. 237.
12. Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо виконання функцій з конвоювання» від 13.10.2020 № 4214. Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70168.
13. Лист Служби судової охорони від 15 березня 2021 року «Про діяльність Служби судової охорони та реалізацію у 2020 році Стратегії розвитку Служби судової охорони до 2022 року». Офіційний сайт Служби судової охорони. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://hcj.gov.ua/sites/default/files/ctools/zvit_golovy_sso_pro_diyalnist_sluzhby_u_2020_ross.pdf.
14. Інструкція з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів: спільний наказ МВС України, Мін'юсту, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, ДСА України, Генпрокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 49. – Ст. 1589.
15. Висновок на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо виконання функцій з конвоювання» від 13.10.2020 № 4214. Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/399369>.
16. В. Бондар: «Відповідати за безпеку судів має хтось один». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://yur-gazeta.com/interview/valeriy-bondar-vidpovidati-za-bezpeku-sudiv-mae-htos-odin.html>.
17. Жбанчик А.В. Напрями вдосконалення взаємодії Національної поліції та Національної гвардії України у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку / А.В. Жбанчик // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.– 2016. – № 2. – С. 27-34.
18. Про схвалення Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2017 р. № 1023-р. Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-2017-%D1%80#Text>.
19. Про Звіт Голови Служби судової охорони: рішення Вищої ради правосуддя від 15.04.2021 № 850/0/15-21. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hcj.gov.ua/doc/doc/6618>.

References:

1. Pro natsionalnu bezpeku: Zakon Ukrainy vid 21.06.2018 № 2469-VIII [On national security: Law of Ukraine of June 21, 2018 № 2469-VIII]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*, 31, art. 241 [in Ukrainian].
2. Pro Natsionalnu hvardiiu Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 13.03.2014 № 876-VII [On the National Guard of Ukraine: Law of Ukraine of March 13, 2014 № 876-VII] *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*, 17, art. 241 [in Ukrainian].
3. Fluri, F. & Badrak, V. (2017). *Natsionalna hvardiia Ukrainy: shliakhy rozvytku [National Guard of Ukraine: ways of development]*. Kyiv: FOP Lopatina O. O. Retrieved from https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/The-National-Guard-of-Ukraine-Development-Options_ukr.pdf. [in Ukrainian].
4. Doronin, I.M. (2020). *Natsionalna bezpeka Ukrainy v informatsiinu epokhu: teoretyko-pravove doslidzhennia [National security of Ukraine in the information age: theoretical and legal research]*. Doctor's thesis. Kyiv: Research Institute of Informatics and Law of the National Academy of Legal Sciences [in Ukrainian].
5. Shai, R.Ia. (2012). *Pravookhoronna funktsiia pravovoi derzhavy: teoretyko-praktychnyi aspekt [Law enforcement function of the rule of law: theoretical and practical aspect]* *Extended abstract of candidate's thesis*. Lviv: Lviv Polytechnic National University [in Ukrainian].
6. Bezpalova, O.I. (2014). *Kompetentsiia orhaniv vnutrishnikh sprav Ukrainy shchodo realizatsii pravookhoronnoi funktsii derzhavy [Competence of the bodies of internal affairs of Ukraine to implement the law enforcement function of the state]*. *Zhurnal skhidnoieuropeiskoho prava – Journal of Eastern European Law*, 5, 17-26 [in Ukrainian].
7. Moskovets, V.I. (2011). *Poniattia ta znachennia pravookhoronnoi funktsii derzhavy [The concept and significance of the law enforcement function of the state]*. *Pravo i Bezpeka – Law and Security*, 2, 7-11 [in Ukrainian].

8. Marochkin, I.Ie., Sibilova, N.V. & Zozulynskiy O.B. (1996). *Orhanizatsiia sudovykh ta pravoohoronnykh orhaniv: navch. posib. [Organization of judicial and law enforcement agencies: textbook]* Kharkiv: Nat. jurid. acad. of Ukraine [in Ukrainian].
9. Horbach, D.O. (2017) *Administratyvno-pravovyi status Natsionalnoi hvardii Ukrainy : monohrafiia [Administrative and legal status of the National Guard of Ukraine: monograph]*. O.I. Bezpalova (Ed.). Kharkiv: Kharkiv National University of Internal Affairs [in Ukrainian].
10. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku Natsionalnoi hvardii na period do 2020 roku: rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 1 liutoho 2017 r. № 100-r. [On approval of the Concept of development of the National Guard for the period up to 2020: order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of February 1, 2017 № 100-r.]. (2017) *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy – Official Gazette of Ukraine*, 17, art. 497 [in Ukrainian].
11. Pro Radu natsionalnoi bezpeky i oborony: Zakon Ukrainy vid 05.03.1998 № 183/98-VR. [On the National Security and Defense Council: Law of Ukraine of 05.03.1998 № 183/98-VR.] (1998). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine*, 35, art. 237 [in Ukrainian].
12. Proiekt Zakonu Ukrainy «Pro vnesennia zmin do deiakykh zakoniv Ukrainy shchodo vykonannia funktsii z konvoiuvannia» vid 13.10.2020 № 4214. Ofitsiinyi sait Verkhovnoi Rady Ukrainy [Draft Law of Ukraine “On Amendments to Certain Laws of Ukraine Concerning the Performance of Convoy Functions” dated 13.10.2020 № 4214. Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine]. rada.gov.ua Retrieved from http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=70168.
13. Lyst Sluzhby sudovoi okhorony vid 15 bereznia 2021 roku «Pro diialnist Sluzhby sudovoi okhorony ta realizatsiiu u 2020 rotsi Stratehii rozvytku Sluzhby sudovoi okhorony do 2022 roku». Ofitsiinyi sait Sluzhby sudovoi okhorony [Letter of the Judicial Protection Service dated March 15, 2021 "On the activities of the Judicial Protection Service and the implementation in 2020 of the Strategy for the Development of the Judicial Protection Service until 2022". Official site of the Judicial Protection Service]. <https://hcj.gov.ua/> Retrieved from https://hcj.gov.ua/sites/default/files/ctools/zvit_golovy_sso_pro_diyalnist_sluzhby_u_2020_roci.pdf. [in Ukrainian].
14. Instruksiia z orhanizatsii konvoiuvannia ta trymannia v sudakh obvynuvachenykh (pidsudnykh), zasudzhenykh za vymohoiu sudiv: spilnyi nakaz MVS Ukrainy, Miniustu, Verkhovnoho Sudu Ukrainy, Vyschoho spetsializovanoho sudu Ukrainy z rozghliadu tsyvilnykh i kryminalnykh sprav, DSA Ukrainy, Henprokuratury Ukrainy vid 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 [Instruction on conveying and keeping in court defendants (defendants) convicted at the request of courts: joint order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, the Ministry of Justice, the Supreme Court of Ukraine, the Supreme Specialized Court of Ukraine for Civil and Criminal Cases, SJA of Ukraine, Prosecutor General's Office of Ukraine from 26.05. 2015 № 613/785/5/30/29/67/68] (2015). *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy – Official Gazette of Ukraine*, 49, art. 1589 [in Ukrainian].
15. Vysnovok na proekt Zakonu Ukrainy «Pro vnesennia zmin do deiakykh zakoniv Ukrainy shchodo vykonannia funktsii z konvoiuvannia» vid 13.10.2020 № 4214. Ofitsiinyi sait Verkhovnoi Rady Ukrainy [Opinion on the draft Law of Ukraine "On Amendments to Certain Laws of Ukraine Concerning the Performance of Convoy Functions" dated 13.10.2020 № 4214. Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine] rada.gov. ua Retrieved from <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/399369>. [in Ukrainian].
16. V. Bondar: «Vidpovidaty za bezpeku sudiv maie khtos odyn» [V. Bondar: "Someone alone is responsible for the security of the courts. <https://yur-gazeta.com/> Retrieved from <https://yur-gazeta.com/interview/valeriy-bondar-vidpovidati-za-bezpeku-sudiv-mae-htos-odin.html>. [in Ukrainian].
17. Zhbanchyk, A.V. (2016) Napriamy vdoskonalennia vzaiemodii Natsionalnoi politsii ta Natsionalnoi hvardii Ukrainy u sferi zabezpechennia publichnoi bezpeky i poriadku [Directions for improving the cooperation between the National Police and the National Guard of Ukraine in the field of public safety and order]. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav – Scientific Bulletin of Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs*, 2, 27-34 [in Ukrainian].
18. Pro skhvalennia Stratehii rozvytku orhaniv systemy Ministerstva vnutrishnikh sprav na period do 2020 roku: rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 15 lystopada 2017 r. № 1023-r. Ofitsiinyi sait Verkhovnoi Rady Ukrainy [On approval of the Strategy for the development of the system of the Ministry of Internal Affairs for the period up to 2020: the order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of November 15, 2017 № 1023-r. Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine] zakon. rada.gov.ua Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-2017-%D1%80#Text>. [in Ukrainian].
19. Pro Zvit Holovy Sluzhby sudovoi okhorony: rishennia Vyschoi rady pravosuddia vid 15.04.2021 № 850/0/15-21 [On the Report of the Head of the Judicial Protection Service: Decision of the High Council of Justice dated 15.04.2021 № 850/0/15-21] <https://hcj.gov.ua/> Retrieved from <https://hcj.gov.ua/doc/doc/6618>.